

Forsvundne huse i Øster Hornum

Der sker løbende forandringer i enhver bys huse og bygninger, således også i Øster Hornum. Nogle huse har gennem årtier et næsten uændret udseende, mens andre bliver ombygget til næsten ukendelighed. Endelig kan der ske det, at en bygning med tiden bliver så dårlig eller mister sin funktion, så den helt bliver raget ned og eventuelt erstattet af anden bebyggelse. Det er den sidste slags huse, "Huse der er forsvundet", nedenstående giver eksempler på.

Præstegården – den helt gamle

Der har så langt man ved tilbage i tiden ligget en præstegård i Øster Hornum på stedet hvor den nuværende ligger. Der findes et enkelt billede af den, nemlig dette lille maleri fra 1866.

Det var her pastor Hansen boede i 1848, da man troede "Slaverne fra Rendsborg" ville hærge, brænde og myrde.

Den historie kan der læses mere om her på siden i artiklen:

- ***Slaverne kommer!***

Det var også her pastor Wøldike boede, da han bag præstegården plantede sin berømte æblehave. Den kan der læses mere om i artiklen:

- ***Pastor Wøldike og Æblehaven***

Denne helt gamle præstegård forsvandt med den store brand 13. juni 1889, da en tredjedel af byens huse blev flammernes bytte, heriblandt præstegården på nær en enkelt længe. Den begivenhed kan der læses mere om i artiklerne:

- ***Øjenvidne til byens brand***
- ***Den halve by brændt***

Præstegården – den gamle

Straks efter blev en ny præstegård opført på tomten, hvor den gamle havde stået. Det var først og fremmest pastor Gade, der var drivkraften i udformningen af den ny præstebolig. Ham kan der læses mere om i artiklerne:

- ***Fra præstegård til celle i Vridsløselille***
- ***Hvad blev der af Thea Gade?***

Der kan læses om hvordan landbruget foregik på præstegården i artiklen:

- ***Hjorddreng hos "Spit" i præstegården***

Hus på Gl. Skolevej

Ved siden af den helt gamle skole lå der indtil 1963 dette lille stråttækte hus på Gl. Skolevej. Huset lå umiddelbart syd for det område, hvor alle husene brændte 1889.

På stedet blev i 1963 opført et moderne rødstenshus.

På hjørnet af Til Kirken og Nihøjevej

Til venstre det lille hus, hvor vejmand og amatørarkæolog Ingeman Sørensen boede en kort periode indtil han byggede sit eget hus længere oppe ad Nihøjevej.

Til højre ses Thomas Madsens gård, hvor alle udbygningerne brændte i 1930'erne.

Foran ses Ingeman Sørensens og Thomas Madsens børn. Et af Ingeman Sørensens børn, Søren Peter Sørensen har skrevet mange fortællinger om sin opvækst i byen. Foruden den om præstegårdsforpagter "Spit" kan nævnes:

- ***Skolegang i slutningen af 1920'erne***

Thomas Madsen var én af drivkræfterne bag oprettelsen af ØHI, som der kan læses om i artiklen:

- ***ØHI 1931***

Mejeriet

I 1892 fik Øster Hornum sit andelsmejeri, som i 1921 blev moderniseret og udvidet med den høje midterdel.

Vognhuset til venstre blev bygget 1945 efter at det gamle af træ var brændt i april samme år.

Alle bygningerne blev raget ned i 1962 og erstattet af den nuværende bygning, der fungerer som mejeri frem til udgangen af 1979.

Der kan læses mere om mejeriet i artiklerne:

- ***Øster Hornum andelsmejeri***
- ***Opvækst på Øster Hornum mejeri***

Øster Hornum Brugsforening

Brugsforeningen blev oprettet i 1889 og sidst på året kunne man indvi de ny lokaler, der havde til huse i bygningen til højre.

Samtidig fik byens sit forsamlingshus, der ses til venstre.

Det er sandsynligvis bestyrelserne fra de to foreninger, der har taget opstilling foran forsamlingshuset.

I 1907 var forholdene blevet for små for Brugsen, så man købte forsamlingshuset og byggede de to bygninger sammen så man havde tidssvarende lokaler, der med forskellige renoveringer fungerede frem til 1964, hvor hele bygningen blev raget ned og erstattet af den nuværende.

Der kan læse mere om Brugsen og Forsamlingshuset i artiklerne:

- ***Brugsens historie***
- ***De ville danse og drikke i 90'erne***

Møllen

Hvornår Øster Hornum fik sin mølle vides ikke, men det vides at den blev raget ned i begyndelsen af 1950'erne, da stort set alle gårde havde fået egen kværn, først ved gårdmøller på taget, siden da der blev indlagt elektricitet til at trække kværnene.

Fattighuset

Det gamle fattighus var brændt i år 1900, men et nyt opført på samme sted af "mådelige" materialer.

Senere, efter vedtagelsen af Steinches socialreform i 1933, omdøbtes huset til "Kommunehuset" og fungerede som lejebolig.

Huset blev raget ned 1964, da vejen mod Nibe blev omlagt.

Landsbygården

Gården midt i byen undgik med nød og næppe at brænde i 1889 idet gårdens folk gik op på taget med vådt linned og slukkede gnister, der landede på det tørre rughalmstækkede tag.

Gården forsvandt i begyndelsen af 1980'erne og på stedet blev der bygget Sparekassens bygning.

Der kan læses mere om gården i artiklerne:

- *Ungdommelig uro og hærværk nytårsaften 1930*
- *Sparekassen holdt stor jubilæumsfest*

Øster Hornum set fra kirketårnet cirka 1910

Til venstre ses mejeriet, mejeribestyrerboligen og brugsen. I midten "Landsbygården" og lige overfor skomagerens hus.

Bygningerne i forgrunden til højre er alle nyopførelser efter branden i 1889.

Op ad Øster Hornumvej ses først smedens hus, dernæst karetmagerens.

Bag gården, hvis stuehus stadig eksisterer ses Sandgraven, hvor der også var et cementstøberi, hvis bygning ses allerbagest.

Højen ude i horisonten i venstre side af billedet er den gamle Galgebakke.